

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Etyka w nauce (Wykład), PG_00117768						
Kierunek studiów	Oceanografia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	3		Liczba punktów ECTS		1.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Paweł Pijas				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		6.0		10.0	31
Cel przedmiotu	Nabycie lub poszerzenie wiedzy z zakresu etyki, filozofii nauki i metodologii nauk umożliwiające zrozumienie i analizę etycznego wymiaru nauki: aksjologii i aretologii w nauce, problemów moralnych związanych z badaniami naukowymi i ich konsekwencjami, etyki badań naukowych, kodeksów etycznych w nauce.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[OCEANMU2-U02] potrafi biegle i właściwie stosować terminologię naukową w prezentowaniu i dyskutowaniu problemów z zakresu oceanografii	Biegle i właściwie stosuje terminologię z zakresu filozofii nauki, etyki nauki i ogólnej metodologii nauk w odniesieniu do problematyki oceanografii i innych dziedzin naukowych.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[OCEANMU2-K03] jest gotów do efektywnej organizacji własnej pracy, wykazuje aktywność i odznacza się wytrwałością oraz terminowością w realizacji zadań, jest gotów do przeprowadzania ewaluacji własnych działań	Jest świadom wartości i celów organizujących aktywność naukową i ocenia różne aspekty nauki i własną pracę w ich świetle.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[OCEANMU2-W10] zna i rozumie zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości wykorzystując wiedzę z zakresu oceanografii	Wykorzystaniu wiedzy z zakresu oceanografii towarzyszy krytyczna ocena poznawczego i etycznego wymiaru wiedzy naukowej.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[OCEANMU2-K05] jest gotów do stosowania się do zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, dbania o powierzony mu sprzęt specjalistyczny oraz rozpoznawania sytuacji zagrożenia i podejmowania odpowiednich działań	Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy interpretuje z perspektywy wartości i zasad organizujących poznanie naukowe.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[OCEANMU2-U09] potrafi zabrać głos w dyskusji/debacie wykorzystując merytoryczne argumenty, posiada umiejętność formułowania opinii na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz tworzenia syntetycznych podsumowań	Opinie wyrażane przez studenta są przyjmowane na skutek krytycznego myślenia oraz pogłębionego spojrzenia na naturę i społeczno-etyczny wymiar nauki.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[OCEANMU2-U01] potrafi formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy dotyczące funkcjonowania poszczególnych komponentów środowiska morskiego wykorzystując wiedzę z różnych dziedzin i dyscyplin naukowych oraz proponować rozwiązania	Proponuje rozwiązania uwzględniające rozumiejący wgląd w społeczno-etyczny i filozoficzno-światopoglądowy aspekt wiedzy naukowej i instytucjonalnego świata nauki.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[OCEANMU2-K04] jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści z zakresu nauk przyrodniczych w szczególności z zakresu studiowanej specjalności, a w sytuacjach problemowych, wspiera się wiedzą ekspertów	Posiada zdrowy dystans wobec wiedzy naukowej wynikający z dostrzeżenia jej uwikłania w problematykę filozoficzną i społeczno-etyczną.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[OCEANMU2-W01] zna i rozumie w pogłębionym stopniu specjalistyczną terminologię stosowaną w oceanografii oraz naukach z nią związanych (w j. polskim oraz wybranym j. obcym)	Zna i rozumie terminologię z zakresu filozofii nauki, etyki nauki i metodologii nauk w odniesieniu do własnej dziedziny i społeczno-etycznego wymiaru nauki jako takiej.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[OCEANMU2-K02] jest gotów do ponoszenia pełnej odpowiedzialności w zakresie podejmowanych działań oraz przestrzegania zasad etyki zawodowej i zasad uczciwości intelektualnej, jest świadomy znaczenia profesjonalnego podejścia w każdej sytuacji	Zna, rozumie i jest gotów do wcielania w życie epistemicznych i etycznych reguł i wartości kluczowych w dobrych praktykach w nauce.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu	1. Elementy metodologii nauk: wieloznaczność terminu "nauka", charakterystyka poznania naukowego (cel, przedmiot, metoda), nauka a inne sfery kultury (wiedza potoczna, filozofia, religia, ideologia, mądrość), nauka a dziedziny quasi-naukowe (protonauka, pseudonauka, paranauka). 2. Elementy filozofii nauki: główne problemy filozofii nauki, współczesne stanowiska: indukcjonizm, falsyfikacjonizm/krytyczny racjonalizm, relatywizm, anarchizm metodologiczny, realizm/antyrealizm. 3. Etyka: specyfika dziedziny (etyka opisowa a etyka normatywna, działy etyki, błąd naturalistyczny, dylematy moralne, normy moralne a norma moralności, modele etyki praktycznej), główne teorie etyczne i ich narzędzia pojęciowe (utilitaryzm/konsekwencjalizm, kantyzm/deontologizm, etyka cnót, etyka wartości, personalizm). 4. Etyka w nauce: aksjologia nauki, etyka badań naukowych, moralne konsekwencje uprawiania nauki, aretologia w nauce, kodeksy etyczne w nauce.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Egzamin pisemny.	51.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	1. Lekka-Kowalik A., <i>Odkrywanie aksjologicznego wymiaru nauki</i>, Wydawnictwo KUL, Lublin 2008. 2. Chalmers A., <i>Czym jest to, co zwiemy nauką?</i>, tłum. Chmielewski A., Wydawnictwo Siedmioróg, Wrocław 2003. 3. Hajduk Z., <i>Ogólna metodologia nauk</i>, Wydawnictwo KUL, Lublin 2007. 4. Hajduk Z., <i>Metanaukowe ujęcie relacji między etyką a nauką</i>, "Nauka" 3/2010, s. 14-31. 5. Williams B., <i>Moralność. Wprowadzenie do etyki</i>, tłum. Hernik M., Aletheia, Warszawa 2000. 6. Mepham B., <i>Bioetyka</i>, tłum. E. Bartnik, P. Golik, J. Klimczyk, PWN, Warszawa 2008. 7. Galewicz W., <i>O etyce badań naukowych</i>, "Diametros" 19 (2009), s. 48-57.	
	Uzupełniająca lista lektur	Nie dotyczy.	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Wyjaśnij pojęcia, np. fallibilizm, indukcjonizm. Przedstaw główne tezy stanowiska, np. Kuhna. Korzystając z poznanych teorii etycznych, dokonaj analizy przypadku, np. związanego z wolnością słowa w świecie akademickim.		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.